

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 257

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 18 januari 2024

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Subsidies asbestverwijdering voor zorgvoorzieningen - West-Vlaanderen

De Vlaamse Regering keurde op 20 juli 2018 het actieplan Asbestafbouw goed. Het streefdoel is een asbestveilig Vlaanderen uiterlijk tegen 2040. Dat wil zeggen dat al het risicovolle asbest veilig dient te worden weggenomen en opgeborgen. Enkel asbesttoepassingen in een goede staat mogen nog aanwezig zijn in de leefomgeving. Daarenboven streeft het actieplan Asbestafbouw naar een versnelde verwijdering van asbesthoudende materialen die mogelijk asbestvezels vrijgeven.

Veel zorgvoorzieningen zijn gevestigd in gebouwen die dateren van voor 2001 en bevatten nog asbestmaterialen. De OVAM, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, heeft met de zorgsector een protocol gesloten om ervoor te zorgen dat ook die gebouwen tegen 2040 asbestveilig zijn. In het sectorprotocol Asbestvrije zorg biedt de OVAM de nodige ondersteuning aan de zorgvoorzieningen. Concreet kunnen zorgvoorzieningen zich aanmelden bij de OVAM voor de actualisatie of verfijning van hun asbestinventaris en/ of voor de ondersteuning bij de asbestverwijdering. De financiële steun bestaat voor voorzieningen die zorg verlenen aan kinderen en jongvolwassenen 50%, voor andere voorzieningen 35%.

Aanvragen voor ondersteuning door asbestdeskundigen kunnen doorlopend worden ingediend. De ondersteuning voor asbestverwijdering verliep via een oproep van 5 juni 2023 tot en met 9 augustus 2023.

Voor de opstart van het sectorprotocol Asbestveilige zorg kon de OVAM een beroep doen op 3,5 miljoen van de 12,4 miljoen euro relancemiddelen die werden gereserveerd hiervoor. Voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 beschikt de OVAM over een beleidsdotatie voor asbestafbouw van 3 miljoen euro. De Vlaamse Regering kan echter beslissen om boven op dat bedrag jaarlijks in een eenmalige beleidsdotatie te voorzien.

Graag alle data in Excel beschikbaar stellen.

1. Hoeveel zorginstellingen schreven zich in voor ondersteuning bij het opmaken van hun asbestinventaris, bij asbestverwijdering en bij beide?
 - a) Graag een opdeling per provincie.
 - b) Graag een overzicht per gemeente voor de West-Vlaamse dossiers.
2. Hoeveel van de ingeschreven zorgvoorzieningen bij asbestverwijdering zijn zorgvoorzieningen die zorg verlenen aan kinderen en jongvolwassenen en hoeveel zijn andere zorgvoorzieningen?

- a) Graag een opdeling per provincie.
 - b) Graag een overzicht per gemeente voor de West-Vlaamse dossiers.
3. Bij de eerste oproep meldden 61 zorgvoorzieningen zich aan voor asbestinventarisatie via de OVAM en 39 voor ondersteuning bij asbestverwijdering, zo blijkt uit het antwoord op schriftelijke vraag nr. 204 van 18 november 2022.
- a) Hoe verhouden die aantallen zich tegenover de inschrijving van de tweede oproep?
 - b) Hoe beoordeelt de minister de respons van de voorzieningen voor de tweede oproep tot het bestrijden van asbest?
 - I. Is er een graduele verhoging van de respons zoals ze verwachtte, volgens haar tussenkomst in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie op 24 januari 2023?
 - II. Zijn er opmerkelijke verschillen? Zo ja, hoe komt dat volgens de minister?
 - III. Hoe beoordeelt de minister het aantal West-Vlaamse dossiers?
4. Uit het antwoord op diezelfde schriftelijke vraag blijkt ook dat er tussen de verschillende provincies grote verschillen zijn in het aantal zorgvoorzieningen die zich voor ondersteuning aanmelden. Zo zijn de aanvragen voor ondersteuning bij de opmaak van een asbestinventaris uit de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant samen goed voor twee derde van het totale aantal aanvragen. Bij de ondersteuning bij asbestverwijdering zijn de aanvragen van de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant goed voor twee derde van het totale aantal aanvragen. De provincies Limburg en West-Vlaanderen hinken opvallend achterop.
- a) Hoe verklaart de minister de provinciale verschillen?
 - b) Welke stappen is de minister van plan te ondernemen om die provinciale verschillen te verkleinen?
5. Er zijn nog steeds heel wat zorgvoorzieningen die niet gebruikmaken van de aangeboden ondersteuning.
- a) Welke inspanningen zal de minister nog doen om meer zorgvoorzieningen te motiveren om in de eerste plaats al een asbestinventarisatie te maken, om die te actualiseren, en in tweede instantie om actie te ondernemen om dit te verwijderen?
 - b) Welke timing stelt de minister voorop deze inspanningen?
6. Zijn de uitgetrokken middelen voor het begrotingsjaar 2023 voldoende voor het aantal ingeschreven zorgvoorzieningen?
- a) Zo niet, maakt de minister gebruik van de mogelijkheid om jaarlijks in een eenmalige beleidsdotatie te voorzien? Zo ja, welk budget reserveert de minister?

Als er nog steeds onvoldoende middelen ter beschikking zijn, hoe gebeurt dan de verdeling?
 - b) Als het budget voor het begrotingsjaar 2023 onvoldoende blijkt te zijn, verwacht de minister dan dat het budget voor het begrotingsjaar 2024 wel voldoende zal

zijn ten opzichte van de te verwachten aanvragen? Zo niet, welke stappen onderneemt de minister om dat budget te verhogen?

7. Is er al een timing vooropgesteld wanneer de oproep voor 2024 zal worden gelanceerd?

ANTWOORD

op vraag nr. 257 van 18 januari 2024

van **BRECHT WARNEZ**

1. Vanaf de start van de ondersteuning voor zorgvoorzieningen ontving de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) 155 geldige aanvragen voor een asbestattest en 63 geldige aanvragen voor asbestverwijdering. De verdeling over de provincies is als volgt:

	Asbestinventarisatie	Asbestverwijdering
Antwerpen	37	10
Limburg	17	9
Oost-Vlaanderen	40	16
Vlaams-Brabant	34	21
West-Vlaanderen	27	7
Totaal	155	63

Omwille van het vertrouwelijke karakter van deze gegevens geeft de OVAM geen gegevens van zorgvoorzieningen vrij op het gemeentelijke niveau, noch van individuele zorgvoorzieningen.

2. Van de 63 zorgvoorzieningen die bij de OVAM ondersteuning aangevraagd hebben bij een asbestverwijdering zijn er 16 die specifieke zorg verlenen aan kinderen en jongvolwassenen; 47 zijn andere voorzieningen. De verdeling over de provincies is als volgt:

	Zorg voor kinderen en jongvolwassenen	Zorg voor andere/ alle leeftijden
Antwerpen	5	6
Limburg	6	3
Oost-Vlaanderen	2	14
Vlaams-Brabant	3	17
West-Vlaanderen	0	7
Totaal	16	47

3. Wanneer ik het aantal aanvragen van beide oproepen vergelijk, zie ik, voor wat betreft de aanvragen voor asbestinventarisatie, een mooie toename van het aantal aanvragen. Na de eerste oproep werden er bij de OVAM immers 61 geldige aanvragen ingediend; momenteel bedraagt het totaal aantal aanvragen 155. Voor de aanvragen voor een tussenkomst voor asbestverwijdering is het aantal aanvragen voor een tussenkomst voor werken die nog moeten uitgevoerd worden nagenoeg gelijk gebleven: 23 voor de eerste oproep en 24 voor de tweede oproep. Het verschil in het absolute aantal wordt verklaard door het feit dat bij de eerste oproep eenmalig ook aanvragen aanvaard werden voor asbestverwijderingen die reeds waren uitgevoerd in het voorbije jaar. De respons verloopt gelijkaardig als bij de opstart van het sectorprotocol scholen in 2018. Die liep ook na de eerste twee jaar gestaag op.

4. We zijn nog maar twee oproepen ver. Ik zou hieruit zeker nu nog geen voorbarige conclusies trekken. De verschillen kunnen louter toeval zijn. In ieder geval is deze ondersteuning even goed bekend gemaakt en bekend in alle provincies. We moeten dit ook bekijken ten opzichte van het aantal zorgvoorzieningen in de provincies. Mochten er ook in de komende oproepen procentueel gezien minder zorgvoorzieningen zich aanmelden dan zullen we dit bevragen bij de zorgkoepels.
5. Zowel de OVAM als de protocolpartners communiceren permanent via de eigen kanalen. Voorafgaand aan een nieuwe oproep wordt de lancering extra onder de aandacht gebracht, zoals ook via social media.
6. De voorziene middelen volstaan om de aangevraagde asbestattesten te financieren en om een tussenkomst in de kosten voor asbestverwijdering te voorzien voor alle aanvragen ingediend in 2023.
7. Neen, de exacte timing van de nieuwe oproep in 2024 is op dit moment nog niet bepaald.